

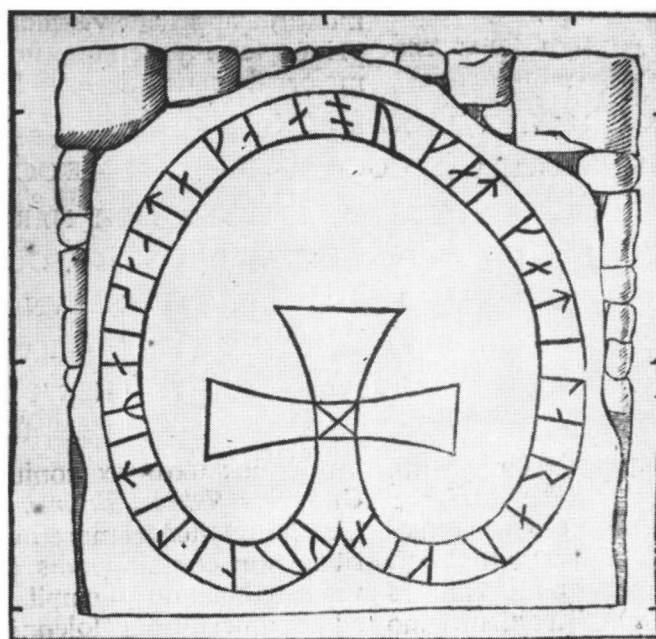

Fig. 27. U 946. Danmarks kyrka. Efter B 413.

avdelar: **at katila raukin** och översätter detta: »åth Kättil then mächtige». Vad Peringskiöld språkligt stöder denna tolkning på, är alldeles obegripligt. — *UFT* h. 7 (1878): »... och efter Kättil Arnukin (möjl. Kättil böjd af åren?)».

Runornas former tyda på en mindre kunnig ristare. Ristningen har en mycket enkel, ovanlig form, med en nästan cirkelrund runslinga, vars ändar nedtill sammanlöpa i nedersta korsarmen. Peringskiöld anmärker: »En kort och sinrik skrift, om man vidare vthaf några andra Historiska skrifter, kunde känna thessa Personers wilkor. Thenna Stenskrift är jämnåldrig med Börje-stenen, som ligger till grundwal under Kyrkiödören.» Peringskiöld har alltså alldeles riktigt observerat likheten med U 912. De äro utan tvivel utförda av samme ristare. Han kunde härtill ha lagt U 951 och U 909. En fantastisk idé hos Peringskiöld är, att den runda runslingan på runstenarna U 946 och 951 skulle återge skidgården kring hednatemplet i Gamla Uppsala, sådan som Olaus Rudbeck hade rekonstruerat templet (se teckning hos Peringskiöld, *Monumenta*, 1710, s. 152 och B 381): »Således kommer Templets afritning tämeligen öfwerens med våra äldsta Runestens ritningar, såsom med Säby Runesten i Danmark, och bogårdsmuren, förvthan många andre, fordom vthuggne til minne efter Thors tienare, eller Swea forna Konungars högsta Höfdingar, hwilke inom en ormslingad sköld, fördt Thors korsmarke, giordt efter then fordom heliga Thors yppna Salars skapnad, såsom en blyxt vthsirad.»

947. Berga, Fålebro, Danmarks sn.

Pl. 13.

Litteratur: B 411, L 207, D 1:183. J. Bureus, Fa 6 s. 52 n:r 54, s. 148 n:r 247 (Bureus' egna uppteckningar), s. 197 n:r 160 (Rhezeliu), Fa 5 n:r 80, Fa 1 s. 19; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, *Monumenta Uplandica per Thiundiam* (1710), s. 290; P. Dijkman, *Historiske Anmærkninger* (1725), s. 60; O. Celsius, *Svenska runstenar* (Fm 60) 1, s. 81 f., i *Acta Literaria Sveciæ* 2 (1725—29), s. 280; J. G. Liljegren, *Runlära* (1832), s. 128 f.; R. Dybeck, *Reseberättelse* 1863 (ATA); *UFT* h. 7 (1878), s. 35; C. Rosenberg, *Nordboernes Aandsliv* 1 (1878), s. 138; E. Brate och S. Bugge, *Runverser* (ATS 10:1), s. 18, 35; J. Sahlgren, *Fålebro* (i: *Uppsala Nya Tidnings* julnummer 1908), *Forntida*

vägar (i: UFT h. 26, 1910), s. 101, Fålebro, Fardhem och Faurås (i: Namn och Bygd 27, 1939), s. 145 f.; S. Bugge, Der Runenstein von Rök (1910), s. 12; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 60; O. v. Friesen, Anteckningar (UUB); Fornminnesinventering för Danmarks sn 1937—38 (G. A. Hellman m. fl., ATA).

Äldre avbildningar: J. Rhezelius, teckning (F 1 2 n:r 2); J. Bureus, kopparstick (F f 6 n:r 37); osign. träsnitt i Peringskiöld a. a. och B 411; Dybeck (D 1:183); v. Friesen foto (UUB).

Runstenen står rest i en åker S om Sävjaån, V om Fålebro och landsvägen Uppsala—Mora stenar, 25 m. S om vägskelet mellan denna väg och vägen till Bergsbrunna station. Ristningen är vänd åt Ö, d. v. s. mot vägen. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Upsala» och på kartan för fornminnesinventeringen 1937—38 (ATA).

Inskriften finnes upptagen i Bureus' samlingar. Platsen säges vara »Vidh Fålebro» (F a 6, s. 52), »Vid Fålebro sunnan til, 24 Maj 1638 midd.» (F a 6, s. 148), »Wid Fålebro . . . sunnan broen» (F a 5). Rhezelius: »Wedh Fålebro» (F a 6). — Ransakningarna: »Weed Fåhlbroo Enn stehn påskrifwen»; huruvida det är U 947 eller U 948 som avses, kan ej avgöras. — Peringskiöld (1710): »Wid then nu så kallade Fårabro, skiljas Danmarka Kyrkobyes och Bärge byägor; ty bron går öfwer then bekanta Åen som kommer med ena Grenen från Funbo, och med en mindre Gren från Lagga Sokn. Stora Landswägen löper öfwer bron. Litet åfwan för bron finnas två Runestener, doch en på hwarthera sidan om Åen . . . Runestenen på Södra sidan om Fårebo, är vthi Bärgeboernes åker stående, något mehr än en Mans högd öfwer jord.» (B 411: »Fårabro»; L 207: »Fardabro, S. om åen.») — Celsius granskade inskriften den 9 maj 1726. — Dybeck: »Runstenen står i en åker söder om och i närheten af . . . Fardabro.» — Beskrivningen till Geologiska kartbladet »Upsala» (1869): »vid Fålebro, en S om bron, B 411, L 207, och en åt norr, ett stycke åt Ö från bron, B 408, L 206».

Grå, grovkornig granit. Höjd över nuvarande markytan 2,23 m., bredd 0,60 m. Ristningen är utförd med smala linjer; i stort sett är den tydlig och väl bevarad. Mest skadad är ristningen nedtill på h. sidan.

Inskrift:

purstin : auk : uiki : lit : grra : buru : pisi : friir : osurar : ont : magsins : nu is : sal : sagat : sua h : iabi :
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
kup : isbiun kir
 70 75 80

Forstæinn ok Vigi let[u] gæra bro þessi fyrir Assurar and, mags sins. Nu es sal sagat sva: hialpi Gud. Æsbiorn gær[ði](?).

»Torsten och Vige lät göra denna bro för Assurs, sin svågers, ande. Nu är så sagt för själen: hjälpe Gud. Äsbiörn gjorde (?).»

Till läsningen: Möjligen finnes vid inskriftens början ett sk i, ett tämligen långt streck, men knappast +. 6 i är icke stunget; icke heller 13 k. 18 g är säkert stunget; pricken sitter lågt. 19 a tydligt. 29 i; icke a. Mellan 30 f och 31 r finns god plats för en runa, men intet är här ristat, varken i eller u. 30—33 friir är fullt säkert. 34 o är tydligt: bst gå tvärs över hst. Likaså 40 o; båda bst äro djupt huggna; särskilt tydlig är den övre. 45 g är säkert stunget. Pricken är liten, men otvivelaktigt huggen. Detsamma gäller 59 g. Intet sk efter 51 u. Alla runorna i 50—61 nu is : sal : sagat äro fullt säkra. 54—56 sal:; icke sali. Sk:s båda punkter äro djupa och tydliga, men någon huggen förbindande linje mellan dem (Dybeck) finnes icke. Intet sk efter 64 a, men väl efter 65 h, tydligt och djupt. Tydligen en felhuggning. 65 h är illa format, men säkert. 68 b är grunt, och nedre ramlinjen kan här ej spåras. 70 k är icke stunget. Alla runorna i 73—78 isbiun äro säkra. 73 är i, icke a eller o. 79 k är tydligt. Därefter kan läsas ir eller us; båda läsningarna äro lika möjliga. T. h. om den sicksacklinje, som antingen är bst i r eller s, finnes en fördjupning, som dock knappast är huggen. Dybecks iuk är absolut omöjligt.

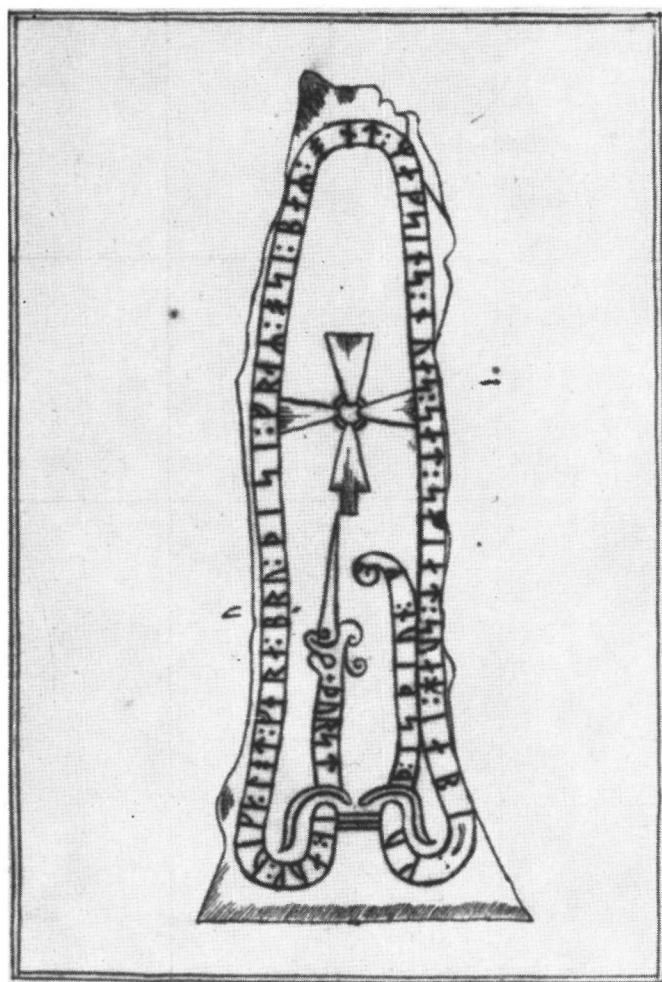

Fig. 28. U 947. Berga, Fålebro, Danmarks sn.
Efter teckning av Rhezelius.

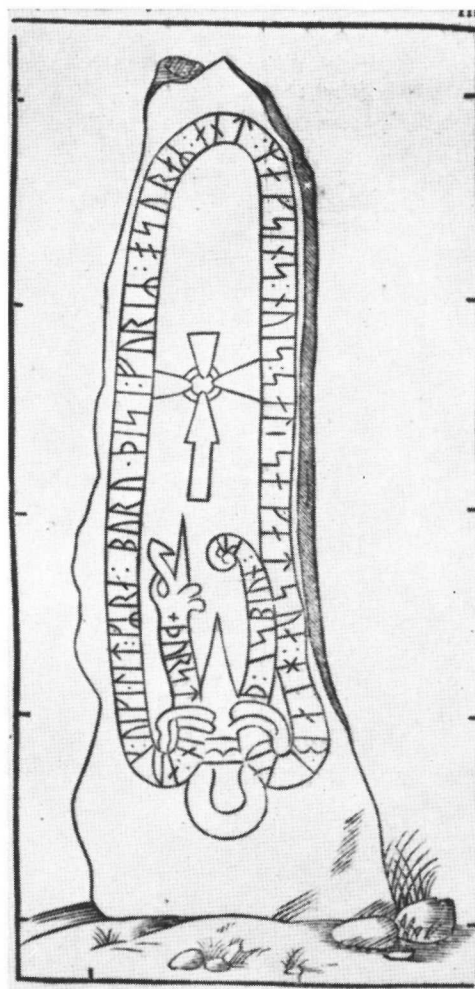

Fig. 29. U 947. Berga, Fålebro, Danmarks sn.
Efter B 411.

Bureus antecknar (F a 5): »Denne Stenen var omaksam at afskriva [sic!], ty den är mechta afnötter». F a 6 s. 52: 26—33 **pisa: friar**, 34—39 **osipar**, 40 **a**, 57—61 **saiat**. Runorna 69—72 voro dolda »i iorden». 73—80 **tisbiun kus**. F a 6 s. 148: 26—33 **pisi: frar**, 34—39 **osipar**, 40 **a**, 57—61 **snial**. Läsningen slutar med 66—67 **ia**; resten »uti Jorden». — Rhezelius (F 12 och F a 6) har en fullständig läsning: 16 **e**, 19 **e**; 23 **u** saknas; 29 **i**, 30—33 **frar**, 34—39 **osi: bar**, 40 **o**, 52 **a**, 56 **t**, 57—61 **saiat**, 73—78 **ispiun**, 79—80 **ku**. — B 411: 16 **i**, 19 **r**, 29 **i**, 30—33 **furir**, 34—39 **osurar**, 40 **a**, 52 **i**, 54—66 **sali sagat sua: hiabi**, 73—78 **isbiun**, 79—80 **kus**. Efter 54—56 **sal** har B 411 en rak lodrätt stav, som emellertid varken upptill eller nedtill når fram till ramlinjerna. De båda sista orden återges i Peringskiölds text: **isbiurn: iuk** »Isbiörn högg Runeritningen». — Celsius: 16 **e**, 19 **r**, 29 **i**, 30—33 **furir**, 34—39 **osurar**, 40 **a**, 50—69 **nu is: sal: sagat: sua h: iabi**, 73—78 **esbiun**, 79—81 **kirpi**. »Ego legi kirpi i stiarten på ormen... Icke war något **p** framför **i** i *girdi*, uthan en ductus vid **r** i kroken, som tydes böra vara **p**.» — Dybeck: 16 **i**, 19 **r**, 29 **a** (med en mycket kort **a**-bst), 30—33 **furir**, 34—39 **osurar**, 40 **a**, 50—69 **nu is: sali sagat: sua: hiabi**, 73—78 **isbiun**, 79—81 **iuk**. »i uti **furir** har genom misshuggning blifvit **r**. i uti **sali** tycks nästan vara bara ett skiljetecken.» På sin teckning har Dybeck efter 56 **i** en prickad (d. v. s. osäker el. blott antagen) rak linje dragen genom de två punkter, som utgöra skiljetecken. Om ornamentiken tillägger Dybeck:

»Konstnärer hänvisas till runslingans hufvud. Det är ren fornnordisk stil.» — v. Friesen: 18—21 **krro**, 30—33 **furir**, 50—64 **nu is: sal: sagat: sua**.

Den första tolkning av inskriften, som har framställts, är av Bureus (F a 5): »ThurStinus et Viggo curarunt fieri Pontem hunc pro Osberni spiritum, generi sui. Hic erat faustus, prudens. Ita adjuvet Deus OsBernum bonum.» Bureus har »rättat» läsningen av r. 34—39 till **osbiurn**, sålunda gen. av namnet *Asbiorn*, och av r. 50—61 till: **huas · sal · snial**, vilket han uppfattar som: »(ha)n vas säll sniüll».

Peringskiöld ger följande uttydning: »Thorsten och Wige låto göra thenna bro för sin Mågs (eller Systemans) Ossurs anda; nu är hans Siäl så kåt och glad; Så hiälpe honom Gud.

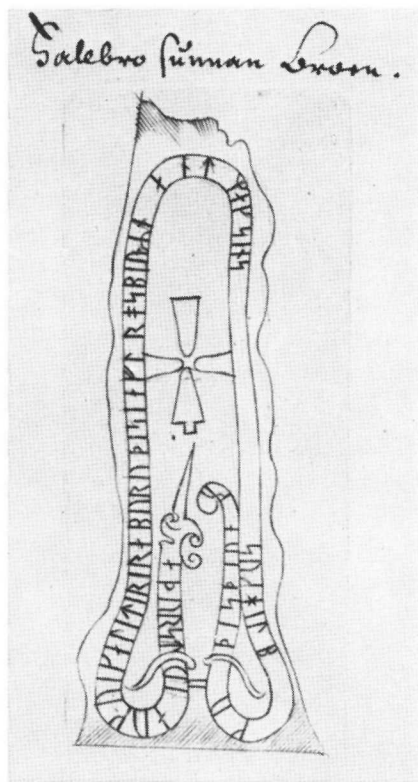

Fig. 30. U 947. Berga, Fålebro, Danmarks sn. Efter kopparstick av Bureus.

Isbiörn högg Runeritningen.» Och han kommenterar inskriften så: »Bro gjorde man fordom firi Sial sinne, som sees af Östgötha Lagens Bygninga Balk 4 Fl. 2 §. När någon i the förra tiderna gjorde sitt Testamente, inrättades thet med the orden, mina Siäl til roo och lijsa. Och när Testamentet war exequerat och fulbordat, troddes Siälen hafwa roo och lijsa, wara glad i HErranom.» I det följande gör Peringskiöld en mycket fantastisk namnkombination. I Västgötalagens kungalängd omtalas, att konung Karl Sverkersson tog av daga konung Magnus »i Örebro.» Slaget mellan svenskarna och den danska hären under Magnus Henriksson år 1161 stod emellertid ingalunda vid Örebro i Närke, utan i Danmarks socken, på Gammalängen i närheten av Fålebro. Bron måste följaktligen i äldre tid ha hetat Örebro. Detta namn vill nu Peringskiöld härleda ur ett Ossurar bro 'Ossurs bro'. »Wid pass i then nijonde ålderen efter Christi födelse, hafwer thenna Ossur lefwat... Efter thenna Ossurs död är bron giord, och således af hans namn och Siälagift worden kallad Osurar bro, hwilken the senare nämnt Ossurs bro, eller Ösra bro, och omsider Örebro.» Senare under medeltiden kallades bron Farthabro, vilket Peringskiöld alternativt härleder av ett mansnamn Farthiagn. »Så blifwer och bron än i dag af hela Landets Inwånare almänt kallad Fårbro, kunnandes ingens Landtmans tunga beqwämas at nämna henne Fålebro.» Det är utan tvivel trestavigheten, som Peringskiöld bestrider för det dåtida dialektuttalet av namnet; med *r* i Fårbro betecknar han säkerligen det »tjocka» l-ljudet (jfr *Ransakningarnas* Fåhlbro).

Ett betydande framsteg utgör som så ofta Celsius' tolkning: »Durstin, et Vige curavit hunc fieri pontem pro spiritu Osuri affinis sui. Nunc animæ (ipsius) optime est. Ita juvet Deus. Esbiurn fecit (hoc monumentum).» För satsen **nu is: sal: sa gat** hänvisar han till vad som i Västgötalagens kungalängd säges om Erik den helige: *Nu ær hans siæl i ro*.

Först halvtannat århundrade senare kommer nästa tolkningsförslag, i *UFT* 1878: »Torsten och Vike lät göra denna bro för Assers, hans frändes, ande. Nu är så sagdt för hans själ: Hjelpe Gud! Isbjörn högg (runorna).»

C. Rosenberg (1878) omnämner inskriften på U 947 bland sådana runinskrifter, som omtala »et eller andet gavnligt og derfor gudeligt Værk, udført til Sjølebod... Naar Værket var udført, rejste man da Sten med Indskrift om, hvem det gjaldt, hvem det skulde komme til Gode, visselig til Bevarelse af hans eller hendes Eftermæle, men tillige for at huske Folk paa, især dem, som nærmest vilde komme til at nyde godt af Arbejdet, at de skyldte Ophavsmandens Sjel

en Forbøn. Dette træder frem, hvor man har gjort Bro o. s. v. for sig selv i levende Live . . . Men ikke mindre tydelig er Meningen, hvor det samme Udtryk bruges af Efterlevende om en Afdød — som i den udtryksfulde Indskrift paa en Sten ved Fårabro i Danmarks Sogn i Upland (L 207): *Thorsten og Vige lod gøre denne Bro for Aasurs, sin Maags, Aand. Nu er saalunde Sjælen bjærget. Hjælpe Gud! Esbjørn hug.* 'Nu is sali sakat swa, 'egentl. 'nu er der saaledes gjort Undskyldning, gjort Fyldest for Sjælen'.» Rosenberg förutsätter sålunda för det enkla verbet *saka* samma betydelse som vanligen tillkommer sammansättningen *ursaka* 'fritaga från skuld, förklara oskyldig'; en sådan betydelse är helt okänd, såväl i fsv. som i fvn., och för övrigt alldeles osannolik. Därtill kommer, att inskriften har **sagat**, med tydligt stunget **g**.

S. Bugge (1887) antager, att senare delen av inskriften är versifierad. Därför måste 62—64 **sua** föras till det följande **h:iabi:kup** 'hjelpe Gud'. »Jeg formoder, at **sua** her er brugt elliptisk ved Ønske, som i isl. *fari þér í svá gramendr allir* og endnu i nyere Norsk.» Häremot bör emellertid anmärkas, att *sva* i så fall näppeligen har varit betonat, så att det kunnat uppbära allitterationen i versparet. Bugge transskriberar inskriften så: »*Þorsteinn auk Vigi let gera bro þessa fyrir Ossurar and, mágs síns.*

Nú es sal sagat: svá hiá(l)pi Guð!
Isbjörn (h)iögg.»

Brate översätter (1925) inskriften så: »Torsten och Vige lät göra denna bro för Otsurs ande, sin svågers(?). Nu är det så sagt åt själen: Hjelpe Gud! Åsbjörn högg.»

I fråga om inskriftens ortografi är att märka, att runor äro uteglömda i 65—69 **h:iabi** och 73—78 **isbiun**, sannolikt också i 30—33 **frin**. Skiljetecknet är felaktigt satt efter i stället för framför 65 **h**. Ett epentetiskt **u** förekommer i 22—25 **buru**. **æ**-runan **Ɱ** brukas som tecken för **ø** eller **æ** i 18—21 **gara**. **o**-runan är tecken för nasalerat **a** i 40—42 **ont**, sannolikt också i 34—39 **osurar**. Stungen **k**-runa förekommer två gånger (43—46 **mags**, 57—61 **sagat**); däremot icke i 11—14 **uiki**. Stunget är icke heller 73 **i**, fastän det bör vara tecken för **æ**-ljud. 46 **s** är gemensamt tecken för slutljudet i *mags* och uddljudet i *sins*. — En språklig egendomlighet av mindre vanlig art är att predikatet **lit:gara** har singular form, fastän det framförgående subjektet är pluralt. Det kan bero på en oaktsamhet vid ristningen, varigenom en runa blivit uteglömd.

Stenen är rest av tvenne män, Torsten och Vige, sannolikt bröder, till minne av deras svåger Assur. Fsv. *magher*, isl. *mágr* betyder 'frände genom giftermål', sålunda 'måg' eller 'svåger'. I detta fall, då frändskapen hänför sig till två män, uppenbarligen 'svåger'. Om namnet *Vigi* se U 47, 463, om namnet *Assurr* (*Andsvarr*, *Ansurr*) se U 276.

Torsten och Vige ha låtit göra bro över sankmarken kring Sävja-ån *fyrir Assurar and, mags sins*. Brobygge omtalas ofta på svenska runstenar.¹ Det har säkerligen spelat en motsvarande roll i 1000-talets samhällsliv. Framför allt har det för kyrkan varit en angelägenhet av största vikt att förbättra vägarna. En medeltida biskop levde i mycket hög grad på resor i sitt stift. I ett brev från 1208 (SD 1, s. 159) omtalas *Kulsbro* N om sjön Tåkern, som biskop Kol i Linköping skall ha låtit bygga. Hans samtida, den gode biskop Bengt i Skara prisas i Västgötalagens biskopslängd bl. a. för de många broar, som han har låtit göra. Och ännu vid medeltidens slut framhålles, i Linköpings biskopskrönika, om biskop Henrik Tidemansson, att han lät stenlägga många broar till gagn för både fattig och rik; »thi hafuer han löön i hemmerijk». Och vad kyrkans män ej med egna krafter kunde åstadkomma, kunde de uppmuntra andra till att utföra, med löfte om att det skulle räknas dem till godo i ett kommande liv. Så har särskilt

¹ Se härom J. G. Liljegren, *Runlära* (1832), s. 127 f.; G. Stephens, *Old Northern Runic Monuments* 2 (1867—68), s. 640 f.; O. v. Friesen, *Upplands runstenar* (1913), s. 16; R. Kinander i *Kronobergs läns runinskrifter*, s. 7 f.; E. Wessén i *Södermanlands läns runinskrifter*, s. LII; M. Olsen i *Maal og minne* 1936, s. 210 f., *Norges innskrifter med de yngre runer* (1941), s. 200 f.

varit fallet under missionstiden på 1000-talet, då det för kyrkans organisation och verksamhet var viktigt, att vägarna blevo bättre och att broar byggdes över de många sankmarkerna och vattendragen. Den rike Jarlabanke anlade, medan han levde, den stora runstensbron vid Täby tä som själabot för sig, *fyr and sina* (U 164, 165). Sigrid, av stormannaätten i Rekarne, gjorde bron vid Ramsundsberget *fyr salu Holmgæirs* (U 101). Livsten lät göra broar *ser til sialubotar ok sinni kunu Ingirun ok sinum sunum* (U 347). Om brobygge till själabot för en avliden anförvant tala också inskrifterna på U 327, 345 och 489.

»Över det grunda sundet mellan Kungsängssjön och Laggasjön gick Eriksgatan fram på vägen mellan Morasten och Gamla Uppsala. Här var äldst ett vadställe. Bron byggdes troligen först omkr. år 1100. Dess byggande hugfästes på den runsten, som ännu står i närheten av brons södra ände» (Sahlgren).

Med tanken på den döde frändens själ står utan tvivel inskriftens senare del i sammanhang. Den har en ovanlig formulering och förefaller därför dunkel. Att identifiera de enskilda orden synes icke erbjuda någon större svårighet. 57—61 **sagat** kan knappast vara något annat än part. pret. av verbet 'säga'; formen är känd från ännu en runinskrift, Sö 175, och från fsv. texter (A. Noreen, *Altschwedische Grammatik* § 553 anm. 19). Predikatsverbet är sålunda **is** ... **sagat** 'är ... sagt'. Om 54—56 **sal** är ordet *sal*, f. 'själ', vilket är rimligt, kan det då icke vara subjekt, utan måste vara dativ: 'åt själen, för själen'. Subjektet ligger i den följande satsen 65—72 **h : iabi : kup**. Ordet 62—64 **sua** är korrelat och tillhör i så fall den första satsen. Det inledande 50—51 **nu** är formellt motiverat av satsbyggnaden och behöver icke ha någon utpräglad betydelse. Jfr U 391 **nu ilbi × kup × salu × þira × auk × kus × mupir**, U 617 **kup × ialbi × ans × nu × aut × uk × salu**, U 818 **kup : hiabi : ot has : nu**. Liknande i Vidhemsprästens kungalängd: ... *sum Guð leti sial nu hans þæt nytæ; Nu ær hans sial i ro mæð Guðhi oc hans ænglum*.

Innebörden i inskriftens senare del är alltså en bön för den dödes själ. Bron har blivit byggd till hans själabot, och detta har blivit bekräftat genom att en välönskan har blivit uttalad för hans själ. Meningen är alltså densamma som i andra inskrifter, där det också talas om brobygge, uttryckes exempelvis så: »Gud hjälpe hans ande och själ bättre än han förtjänade» (U 69), eller: »Gud hjälpe hans ande och själ, tillgive honom brott och synder» (U 323).

Till sist kommer ett par ord 73—81 **isbiun kir**, som torde utgöra ristarens signering. Han har icke fått rum med hela ordet **kirþi**, d. v. s. *gærði* 'gjorde', och därför nöjt sig med en förkortning. Jfr att t. ex. Öpir flera gånger har **ru** för *runar* 'runor'. O. Celsius har riktigt uppfattat meningen, men han har med orätt trott sig finna hela ordet **kirþi**; de båda sista runorna saknas. Om ristaren se vidare U 942.

Bärby, se 952 Sällinge.

948. Danmarks by, Fålebro, Danmarks sn.

Pl. 14, 15.

Litteratur: B 408, L 206, D 1: 182. J. Bureus, Fa 6 s. 92 n:r 227 (Bureus' egen uppteckning), s. 202 n:r 177 (Rhezeliuss), Fa 10:2 n:r 16, R 556 s. 605, Fa 5 n:r 79, Fa 1 s. 19, Monumenta Sveo-Gothica haftenus exsculpta (1624), n:r 30; O. Verelius, Manuductio ad Runographiam Scandicam (1675), s. 33, 48, 74; Ransakningarna 1667—84; O. Rudbeck, Atlantica, planschbandet, fig. 126; J. Peringskiöld, Monumenta Uplandica per Thiundiam (1710), s. 288 f.; P. Dijkman, Historiske Anmärkningar (1725), s. 58 f.; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 1, s. 80, R 556 s. 412; N. R. Broeman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 166; R. Dybeck, Reseberättelse 1863 (ATA); G. Stephens, ONRM 2 (1867—68), s. 704; UFT h. 7 (1878), s. 35; E. Brate och S. Bugge, Runverser (ATS 10:1), s. 88, 333; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 96; O. v. Friesen, Anteckningar (UUB); Fornminnesinventering i Danmarks sn 1937—38 (G. A. Hellman m. fl., ATA).

Äldre avbildningar: J. Bureus, teckning (Fa 10:2 n:r 16), träsnitt (i Monumenta 1624, Fa 10:1, Fa 5, Ff 6 och O. Verelius a. a. s. 48); J. Rhezelius, teckning (F12 n:r 1); O. Rudbeck a. a.; osign. träsnitt i Peringskiöld a. a. och B 408; O. Celsius, teckning (i R 556); Dybeck a. a.; v. Friesen foto (UUB).